

VORDINGBORG
KOMMUNE

Cykelstiplan 2021

Indhold

Indledning	3
Det eksisterende cykelstinet	4
Det nye cykelstinet	6
Missing links	8
Målsætninger	9
Grænseflader	10
Indsatsområder	14

Indledning

Cykelstiplanen er udarbejdet af 'Trafik og Ejendomme – Byggeri og Anlæg' med henblik på at fungere som et styringsværktøj for investeringer indenfor cykeltrafik over den næste årrække. Som baggrund for denne 'korte' udgave findes der desuden et længere teknisk notat, der blandt andet indeholder tekniske beskrivelser af konkrete forbedringsforslag.

I det første afsnit analyseres det nuværende cykelstinet i Vordingborg Kommune. Efterfølgende beskrives et forslag til det fremtidige overordnet cykelstinet i hele kommunen. De manglende cykelstiforbindelser udgør samlet en bruttoliste over cykelstiprojekter.

Der er kun fokus på projekter på veje, hvor Vordingborg Kommune er vejmyndighed. Det skyldes at planen er et kommunalt styringsværktøj og at

Vordingborg Kommune ikke har mulighed for at gennemføre anlægsprojekter på statsveje, hvor Vejdirektoratet er vejmyndighed.

På baggrund af en borgerhøring foretaget gennem en spørgeskemaundersøgelse opsættes efterfølgende en række målsætninger for udviklingen af cykeltrafikken i Vordingborg Kommune.

Disse målsætninger og dertilhørende indsatsområder ligger til grund for en prioriteringsmodel, som i sidste ende skal fungere som et styringsværktøj for investeringer indenfor cykeltrafikområdet i de kommende år.

Det eksisterende cykelstinet

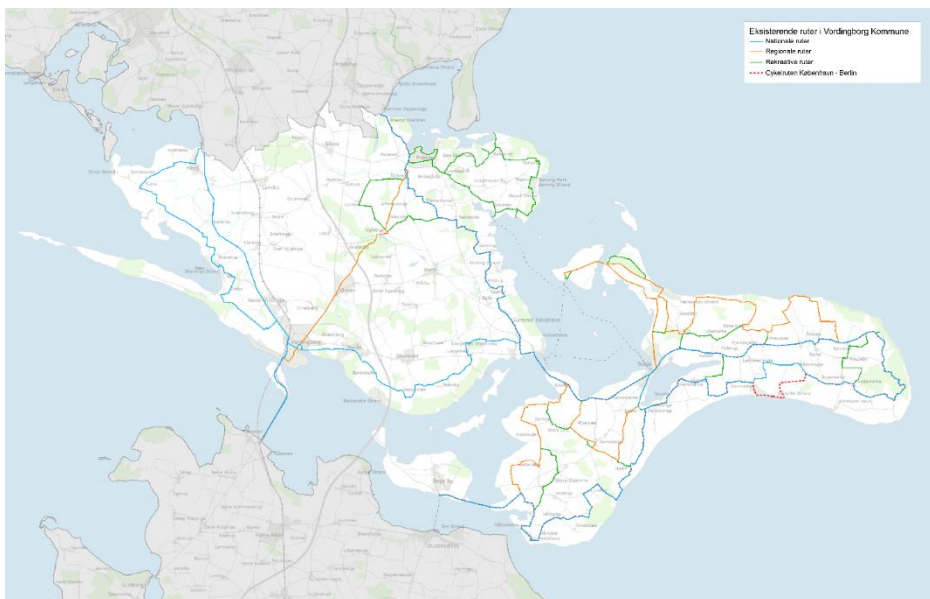
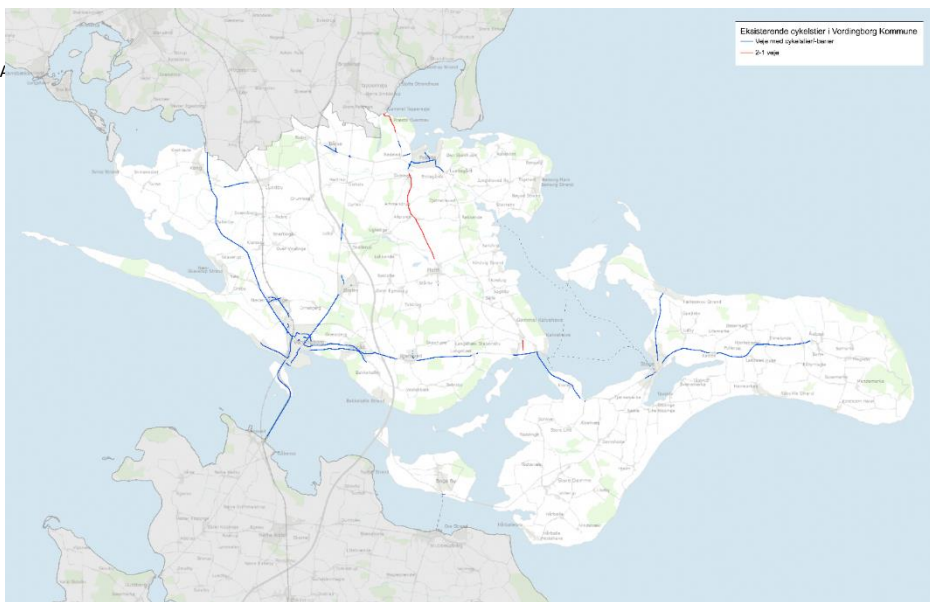
Det eksisterende stinet i Vordingborg Kommune består af veje med cykelbaner eller stier langs vejene, stier i eget tracé samt enkelte 2-1 veje. Det er især i de bymæssige områder ved Vordingborg, Præstø og Stege, at der er flest cykelstiforbindelser.

I Vordingborg Kommune er der også flere nationale og regionale cykelruter samt rekreative ruter. Desuden forløber cykelruten København–Berlin også igennem kommunen

Det er ikke alle de rekreative ruter, der indbyder til cykling, da der ikke alle steder er cykelstier/-baner eller en cykelvenlig belægning på stierne.

Når der ses på det eksisterende cykelstinet i Vordingborg Kommune, er der i dag en række manglende cykelstiforbindelser mellem de største byer i kommunen. Således mangler der cykelstier på enkelte strækninger mellem bl.a. de tre største byer i kommunen Vordingborg, Præstø og Stege. Ses der udover kommunegrænsen er det kun langs Næstvedvej og på Storstrømsbroen til henholdsvis Næstved og Sakskøbing, at der er cykelstiforbindelser hele vejen.

På modstående side ses kort over henholdsvis eksisterende stinet og ruter.

Det nye cykelstinet

Forslaget til det fremtidige overordnet cykelstinet i Vordingborg Kommune bygger på en vision om at skabe et **bedre sammenhængende cykelstisystem** i kommunen. Undersøgelser fra f.eks. skolevejsanalyser viser, at hvis der er blot et 'missing link' i cykelstinet på elevens tur til og fra skole, så er der stor tilbøjelighed til at cyklen fravælges. Samme problemstilling gælder til en vis grad også for voksne. Skabes et sammenhængende cykelstinet mellem de største byer i og udenfor kommunen, vil især flere pendlingsturer blive overflyttet til cyklen.

Vordingborg Kommune er kendetegnet ved relativt spredt bebyggelse med mindre bysamfund og få større byer. Knap en fjerdedel af beboerne i Vordingborg Kommune bor i Vordingborg by (ca. 12.000 indbyggere), hvor også hovedparten af kommunens arbejdspladser og uddannelser er

placeret. Næst efter Vordingborg kommer Præstø og Stege – begge med knap 4.000 indbyggere. Bortset fra de 5 største byer, så er der ingen byer med mere end 2.000 indbyggere i kommunen.

Den relativt spredte beboelse i Vordingborg Kommune vanskeliggør mulighederne for at skabe et sammenhængende cykelstinet i kommunen, men da de 10 største byer i kommunen (bortset fra Stege) samtidig ligger indenfor 20 km af Vordingborg, så er potentialet for flere cyklister stadig til stede.

Forslaget til det overordnet cykelstinet bygger på et princip om, at alle byer i kommunen med mere end 500 indbyggere skal være opkoblet på det overordnet cykelstinet, og at det samtidig gerne skal være relativt direkte forbindelser mellem alle byerne.

Derved tager forslaget i høj grad udgangspunkt i hverdagscyklingen/-pendlingen til

og fra uddannelsesinstitutioner og arbejde. Sikres der gode cykelstiforbindelser på tværs af kommunen, så gavner det også cykelturisterne på ture bl.a. til og fra Møns Klint.

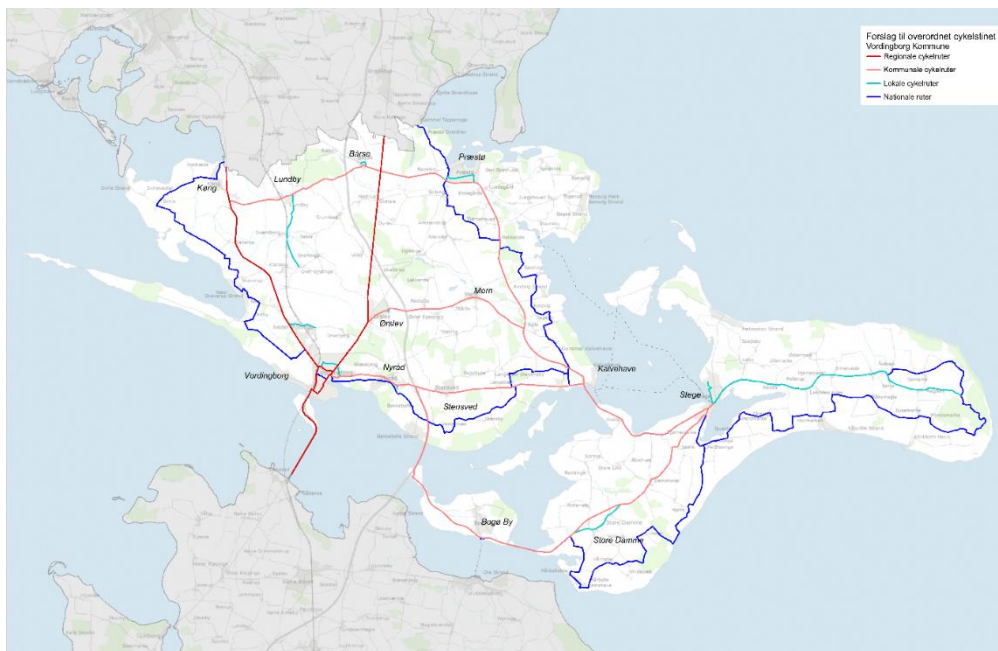
Forslaget til det overordnede cykelstinet i Vordingborg Kommune er inddelt i fire forskellige kategorier:

- **1. Nationale cykelruter**
Som er uændrede i forhold til i dag

- **2. Regionale cykelruter**
Som forbinder bysamfund i og udenfor Vordingborg Kommune

- **3. Kommunale cykelruter**
Som i højere grad forbinder byerne internt i Vordingborg Kommune

- **4. Lokale cykelruter**
Som forbinder væsentlige destinationer (hovedsageligt skoler) på det kommunale cykelstinet.

Missing links

Hvis cykelstinet skal realiseres, kræver det en række tiltag på de strækninger, hvor der i dag er missing links – altså manglende cykelstiforbindelser.

På listen over projekter indgår der to projekter (7 og 8), der allerede er under udførelse. Det drejer sig om strækningen mellem Køng og Bårse via Lundby, hvor en cykelstiforbindelse åbner i 2021.

Derudover indgår der også fire projekter (13, 16, 17 og 19), der

placeret på statsveje. Disse projekter er markeret med en rød cirkel.

Vejdirektoratet er vejmyndighed på disse veje, og der foregår løbende en dialog mellem Vordingborg Kommune og Vejdirektoratet omkring koordinering af sti- og vejprojekter, for at sikre bedst mulig sammenhæng på tværs af vejmyndigheder

Målsætninger

Stigning i antallet af cyklister i Vordingborg Kommune

Mindst 22% benytter cyklen som sit primære transportmiddel til og fra arbejde/uddannelse i år 2025 (19% i dag).

Større tilfredshed med cykelforholdene i Vordingborg Kommune

Mindst 20% er generelt tilfredse eller meget tilfredse med cykelforholdene i Vordingborg Kommune i år 2025 (11% i dag).

Reducering af antallet af personer, der er utilfredse eller meget utilfredse med vedligeholdelsen, snerydningen og fejningen af stier i Vordingborg Kommune til 30% i år 2025 (36% i dag).

Større tryghed for cyklisterne i Vordingborg Kommune

Mindst 20% er generelt tryk eller meget tryk, når de færdes som cyklist i trafikken i Vordingborg Kommune i år 2025 (16% i dag).

Grænseflader

I Vordingborg Kommune er der på tværs af forvaltningens afdelinger et ønske om at cykeltrafikken stiger som transportmiddel i kommunen. Ønsket skyldes de mange positive afledte effekter som cykeltrafik har. Arbejdet med cykeltrafikken i Vordingborg Kommune har en naturlig koncentration i Afdeling for Trafik og Ejendomme, der i det daglige blandt andet varetager trafikikkerhed i kommenen samt planlægning af nye veje og stier. En række øvrige afdelinger vil dog også mærke positive effekter af øget cykeltrafik. Det er fremhævet med eksempler i nedenstående oversigt. Oversigten er i vilkårlig rækkefølge og er langt fra fuldstændig. Den har til formål at give et billede af hvordan cykeltrafik har grænseflader, der rækker på tværs af den kommunale forvaltning.

Kultur og Fritid

Som en service til de cyklende brugere af kommunens stier i naturen og naturen generelt kan der med fordel etableres rasteplasser / mødesteder tæt på naturen (såkaldte trailcentre), hvor afmærkede ruter starter og stopper, og hvor der er cykelpumper, wifi, vandpost, affaldsopsamling, bord og bænke mv. Et trailcenter eller et mødested kan benyttes af alle, det benytter udendørs cykelruter – enten langs veje eller på separate stier (evt. i skov). Mødesteder kan fx placeres tæt på skoler, så de også kan understøtte skolernes ture ud i naturen.

For at gøre cykelruter så attraktive som muligt bør de planlægges, så de aktivt udnytter landskabet og naturen. På ruten kan der etableres "stoppesteder" med udsigt, shelterplads,

madpakkehuse, mv. Skiltning, nudging og fokus på oplevelser i lokalområdet kan yderligere højne oplevelsen.

Cykelturisme

Cykelturisme handler om den rekreative og oplevelsesbetonede tur på cykel, hvor det i højere grad handler om at skabe en oplevelse, se og føle, mens man bevæger sig rundt på cykel. Det gælder for turister i området, såvel som for de lokale i den mere fritidsbetonede cykeladfærd (aftenturen, weekendturen, etc., der foretages mere af lyst til at bevæge sig og opleve end et reelt behov for direkte og sikkert at transportere sig fra A til B).

Cykelturister ønsker generelt at bevæge sig ud på de små veje, langs kyser og marker og gennem skove, hvor de mærker roen, stilheden og luften under vingerne. Cykelturister ønsker i det taget at bevæge sig væk fra den tunge trafik og lange monotone strækninger, så meget som muligt. Enkelte monotone strækninger kan være en nødvendighed og er acceptabelt, men hvis de er for lang og der er for mange på en rute, så daler vurderingen af ruten.

Hovedpointen er at tænke rekreativ infrastruktur ind i sammenhængen med cykelstier. Cykelstier kan ikke stå alene, men skal ses i sammenhæng med andre typer infrastruktur

Psykatri og handicap

Større tryghed på cykelinfrastrukturen er helt afgørende for at få flere borgere med et handicap ud på kommunens cykelstier. Synlighed, tydelighed og enkle trafikale udformninger, der er lette af forstå, kan bidrage til trygheden ved at det bliver overskueligt at bevæge sig i trafikken. Skiltning kan være et enkelt virkemiddel, med stor positiv effekt.

Gode belægnings og let/kort adgang til cykelstinet kan være en motiverende faktor for at benytte cykler mere i forbindelse med adgang til fx fritidsfaciliteter samt indkøbsmuligheder. I en mere rekreativ sammenhæng kan "pausepladser" langs cykelstierne fjerne nogle praktiske udfordringer. Pausepladser med information, bord og bænke,

opladning af elcykel, toilet mv. kan bidrage til lysten til en cykeltur og være en yderligere motiverende faktor.

Cyklen kan være et godt alternativ til Flextrafik og de små, korte ture med taxi. Det bidrager til at der naturligt indgår aktiv bevægelse i dagligdagen, hvor det er muligt. Det er ønskeligt, lige som det er på det øvrige sundhedsområde.

Pleje og omsorg

Sikkerhed, overskuelighed og god plads er det primære fokus for målgruppe seniorer +65 år, som kan bruge cykelstierne til vedligeholdelse af funktionsniveau, træning, naturoplevelser, socialt samvær og rehabilitering.

Målgruppen skal føle sig sikre når de færdes i trafikken som bløde trafikanter. Ellers bliver de nervøse og vælger muligheden fra. De skal have mulighed for at holde en pause på turen og ikke føle at de generer andre cyklister på ruten, når de holder stop.

Overskuelig skiltning kan give en sikkerhed omkring en cykelrutes sværhedsgrad (bakker,

fremkommelighed mv). Skiltningen kan også suppleres med digitale løsninger, som for en stor del af målgruppen er relevant og bliver efterspurgt i samme grad som de yngre målgrupper.

Sundhed, Børn og Familie

Borgernes sundhed er i høj grad knyttet til at flest muligt bevæger sig aktivt i dagligdagen. Her kan et styrket systematisk fokus på at cykel fra den tidlige barndom være helt afgørende for at indarbejde sunde vaner.

Cykling fra den tidlige barndom kræver en indsats, der omhandler de fysiske forhold men også en målrettet adfærdspåvirkende tilgang.

Mere og bedre cykelinfrastruktur med et højt serviceniveau (skiltning, belysning mv) er afgørende for at de fysiske forhold indbyder til mere aktiv bevægelse. Desuden kan pendlerspots (park and ride) samt smukt beliggende (eller praktisk beliggende) rastepladser for cyklister bidrage positivt.

Adfærdspåvirkningen kan omhandle nudging-tiltag, gamification af cyklisme, kampagner samt målrettede samarbejder (fx med detailhandlen, udvalgte borgergrupper og på tværs af forvaltningens afdelinger) bidrage positivt.

Dagtilbud og Skoler

Cykling til og fra skole har flere positive afledte effekter. Elever, der går eller cykler til skole, er i højere grad motiveret til at modtage undervisning end børn, der inaktivt at blevet transporteret til skole. Ligeledes vil en stor andel af elever, der går eller cykler medvirke til at skolernes ankomstarealer bliver rolige og trygge med kun en begrænset andel af motorkøretøjer.

Derudover bidrager gang eller cykling til dagtilbud og skoler til at fastlægge vaner, der indeholder aktiv transport. Disse vaner vil ofte følge eleverne et godt stykke i deres voksenliv, hvilket kan forventes at have en positiv effekt på det generelle sundhedsområde.

Indsatsområder

Etablering af sammenhængende cykelstinet

Etablering af nye cykelstiforbindelser i form af bl.a. cykelstier, cykelbaner eller lignende tiltag, hvor der er størst behov for det

Forbedring af cykelstiernes kvalitet

Strækninger med et lavt vedligeholdelsesniveau forbedres, og det skal sikres, at der løbende følges op på cykelstiernes kvalitet.

På Vordingborg Kommunes hjemmeside samt via app har borgerne i kommunen mulighed for løbende at 'giv et tip', hvis de opdager forhold på kommunens veje og arealer, de ikke mener er i orden.

Vordingborg Kommune er desuden i gang med at udvikle et nyt system, der giver yderligere muligheder for at indberette forhold.

Udpegning af uheldsbelastede lokaliteter

Da trafiksikkerheden og cyklisternes oplevede tryghed ofte hænger sammen, vil en forbedring af trafiksikkerheden også forbedre trygheden og derved øge cykeltrafikken. Et indsatsområde vil derfor fortsat være at udpege og kortlægge de uheldsbelastede lokaliteter i Vordingborg Kommune relateret til cyklister.

Efterfølgende skal der foretages trafiksikkerhedsinspektioner af lokaliteterne og gennemføres fysiske tiltag, der forbedrer trafiksikkerheden og den oplevede tryghed for cyklister.

Information og kampagner

Det er ikke sikkert, at alle er klar over, hvor cykelruterne findes i Vordingborg Kommune. Indsatsområdet omfatter skiltning af ruter, samt information om disse på internettet, via foldere eller apps. Skiltningen ude på vejene er med til at guide cyklisterne. Det kan f.eks. være med markeringer på asfalten, der kan guide cyklister gennem landsbyer på en rute, eller skiltning med tids- og kilometerangivelser til nærmeste by.

Mange planlægger deres ture ved hjælp af internettet, og derfor er det vigtigt, at information om cykelruter og cykelfaciliteter kan findes her. På Vordingborg Kommunes hjemmeside kan link til cykelruteplannere såsom *DenmarkByBike* og lignende mobile apps tydeliggøres.

Apps på mobile enheder kan være med til at guide cyklisterne, når de er ude på ruterne. Ligeledes kan det annonceres, når nye cykelruter åbner. Som supplement til internettet kan der laves foldere over nogle ruter, som cyklister kan tage med på tur.

Det kan være en omfattende opgave at udarbejde og gennemføre en lokal kampagne til at få flere til at cykle, men et væsentligt indsatsområde vil være at Vordingborg Kommune bakker op om og støtter de allerede etablerede nationale cykelkampagner såsom Cyklistforbundets 'Vi cykler til arbejde' og 'Alle børn cykler', der beviseligt har en stor samfundsmæssig gevinst både økonomisk og sundhedsmæssigt.

